

výklad § 42 odstavec druhý knih. zák., jaký přikládá tomuto ustanovení odvolací soud. Ze slov § 42 odstavec druhý knih. zák., že žalobce ve sporu o spravení záznamu musí prokázati právní důvod k nabytí knihovního práva a že žalovanému přísluší veškeré námitky proti trvání tohoto práva — kteréžto slovo odvolací soud v ustanovení tomto přehlíží — nelze dovozovati, že musí se soud zabývati otázkou, zda smlouva, tvořící podklad pro záznam práva jest platna čili nic. Soud má jen zkoumati, zda jest tu právní důvod — po formální stránce — k nabytí práva toho a žalovaný může namítati, že právo to už netrvá, že uhaslo, přestalo. Žalovaná strana doznala, že smlouvu podepsala, také ona, jak ze spisu vychází, jí se své strany plní a netvrdí, že by tak žalující strana nečinila, brání se jen spravení povoleného záznamu smlouvy tím, že jí prohlašuje po zákonu za neplatnou. Žalující strana však formálně prokázala právní důvod k nabytí nájemního a předkupního práva právě zmíněnou smlouvou oběma stranami ujednanou a podepsanou a žalovaná naproti tomu ani netvrdí, že by tyto smlouvy více netrvaly a jest tudíž ustanovení § 42 odstavec druhý knih. zák. zcela vyhověno. To tím spíše, když se nežádá v tomto případě, aby listina obsahovala právní důvod, jako v případě, kde jde o nabytí nebo změnu věcných práv (§ 26 odstavec druhý knih. zák.), jdeť tu právě jen o poměr obligační. Namítá-li dovolatelka i ve svém dovolání, že právo předkupní lze jen tehdy do knih zapsati, je-li ve spojení se smlouvou trhovou, netřeba se tím zabývati, stačí poukázati pouze na důvody obou soudů nižších, jež hájí správné stanovisko a jež vývody dovolání nejsou nikterak zviklány.

Čís. 1707.

Kratší lhůty § 575 c. ř. s. platí též ve sporu o odklizení věci, jež byvše zřízeny nájemcem na najatém pozemku, mají jím při vrácení najaté věci býti odklizeny.

(Rozh. ze dne 13. června 1922, R I 385/22).

Žalobci propachtovali v roce 1907 žalovanému část pozemku, na němž si žalovaný vystavěl fotografický atelier. Po skončení pachtu domáhali se žalobci na žalovaném odstranění atelieru. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, v jednání pokračoval a o věci znovu rozhodl. Do zrušovacího usnesení vznesli žalobci 14. den po doručení stížnosti, již Nejvyšší soud odmítl.

Důvody:

Nejvyšší soud sdílí názor prvního soudu, že dle přednesu žalobců tu jde o nájemní spor ve smyslu § 575 c. ř. s., neboť žalobci domáhají se na základě pachtovní smlouvy ze dne 5. dubna 1907 po uplynutí pachtovní doby řádného vrácení pronajatého pozemku, k němuž dle zmíněné smlouvy a dle § 1109 obč. zák. náleží odstranění fotografického atelieru. V tomto případě jedná se tedy o žalobu ve smyslu § 49 čís. 5 j. n., § 569 (in fine) c. ř. s. a § 1109 obč. zákona a ne, jak nesprávně uvádí druhá stolice ve

svém rozhodnutí ze dne 19. listopadu 1921, o nárok uplatňovaný pouze vzhledem k pachtovní smlouvě. Nárok na vrácení pronajaté nebo propachtované věci po uplynutí smluvené doby a nájemníkův neb pachtýřův závazek, odpovídající tomuto nároku, zakládá se bezprostředně na nájemní (pachtovní) smlouvě a rozepře o vrácení zmíněných věcí jsou spory, jež má na mysli § 575 c. ř. s. Rekursní lhůta jest tedy osmidenní, pročež rekurs podaný 14. den po doručení usnesení odvolacího soudu byl dle § 526 c. ř. s. jako opožděný odmítnut, což dle § 523 c. ř. s. měla učiniti již stolice první. —

Čís. 1708.

Čl. IX. zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n.

Jakmile dědicové oznámili notáři, že si pozůstalost projednají sami, nemůže již notář vystupovati jako soudní komisař a prováděti sám jednotlivé úkony.

(Rozh. ze dne 13. června 1922, R I 462/22).

Ačkoliv dědicové oznámili notáři včas, že si pozůstalost projednají sami, žádal notář na pozůstalostním soudě, by mu byly jako soudnímu komisaři postoupeny spisy za účelem sepsání inventury. P o z ů s t a l o s t n í s o u d návrh zamítl, ježto inventář byl již sepsán obecním úřadem. R e k u r s n í s o u d uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, odevzdal pozůstalostní spisy notáři k provedení odhadu a sepsání inventury v podstatě proto, že seznam, sepsaný obecním úřadem nevyhovuje a že jde o věc důležitou, jež činí sepsání inventury nutným.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze upřítí oprávněnosti. Nejvyšší soud nesdílí právního názoru druhé stolice, že v tomto případě měl notář jako soudní komisař sepsati inventář pozůstalostního jmění dle článku IX. zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. Tímto článkem nebyla změněna všechna dosavadní ustanovení o provádění pozůstalostního řízení a o působení notářů jako soudních komisařů. Ustanovením tím změněny pouze předpisy §§ 28 a 29 patentu o mimosporném řízení a nařízeno, že pozůstalostní řízení provésti přísluší notářům jako soudním komisařům. Jakmile tedy notář soudním komisařem ustanoven jest, může samostatně prováděti úkony uvedené v čl. IX. (2) citovaného zákona kromě oněch, jež tam jsou vyhrazeny soudu. Jakmile však dědicové včas oznámí, že si sami pozůstalost projednají, nemůže notář více jako soudní komisař vystupovati a jednotlivé úkony sám prováděti a jedná tu opět soud jako úřad pozůstalost projednávající. Pro toto úřadování soudu však zákon ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n., ničeho na platných zákonných předpisech nezměnil. Platí tedy ustanovení § 3 a 93 patentu o mimosporném řízení a rozhodne soud sám, jakým způsobem požadované nebo zákonem předepsané sepsání inventáře provedeno býti má a zejména, má-li býti svěřeno notáři jako soudnímu komisaři. V tomto případě oznámila dědička včas